

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет початкової, технологічної та професійної освіти
Кафедра загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та
автосправи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока Набока О.Г.

(ПБ)

«28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в
надзвичайних станах

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)

Спеціальність **014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**,

за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(назва програми)

мова навчання _____ українська _____

Слов'янськ–2020 р.

Розробники:

Бутиріна Марина Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін, безпеки життєдіяльності та автосправи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Макаренко Андрій Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ охорони життя та ЦЗ Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Вовк Надія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Яковенко Вікторія Георгіївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ охорони життя та ЦЗ Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри загальнотехнічних дисциплін безпеки життєдіяльності та автосправи

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ В. І.Бондаренко

Погоджено групою забезпечення спеціальності: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Керівник групи забезпечення: _____ Кушакова І.В.

Затверджено та рекомендовано до впровадження Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» 28 серпня 2020 р., протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Широкого вибору	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 4	Лекції	
	14 год.	6 год.
	Практичні	
	26 год.	6 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	80 год.	108 год.
Вид контролю: залік		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в надзвичайних станах» є: формування у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетентностей для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду; оволодіння навичками і теоретичними знаннями щодо надання першої медичної допомоги при загрозливих життю станах, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі освіти.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, результатів навчання,
методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в надзвичайних ситуаціях»**

Компетентності, які формуються (шифр відповідно до освітньої програми)	Програмні результати навчання (шифр відповідно до освітньої програми)	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК2 – Здатність користуватись сучасними, у т. ч. інформаційними технологіями, застосовувати програмні засоби.</p> <p>ЗК7 – Знання основних методів наукового пошуку; вміння планувати й організовувати дослідження за прикладною тематикою, узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати наукові здобутки відповідно до чинних вимог.</p> <p>ЗК9 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ФК7 – Здатність до комплексного планування, організації та здійснення наукових і навчальних</p>	<p>ПРН4 – Знає основні вимоги чинного законодавства України щодо організації безпечної педагогічної діяльності, користується нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією.</p> <p>ПРН6 – Здатний ефективно застосувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні навчальних, виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій, та вимог охорони праці і принципів безпечної організації навчально-виховної діяльності</p> <p>ПРН8 – Уміє комбінувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні</p>	<p>Словесні методи – бесіда, розповідь, пояснення, диспут; практичні методи – практична робота, самостійна робота; інноваційні методи – використання мультимедійних презентацій у програмі Power Point), робота в Moodle.</p>	<p>Фронтальне опитування, розрахункові роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень (звіти з практичних робіт), підсумкове тестування (Moodle), залік.</p>

<p>проектів, підготовки аналітичної звітної документації та презентацій.</p> <p>ФК10 - Здатність застосовувати базові знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження здоров'я людини, застосовувати сучасні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я, аналізувати спосіб життя та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації способу життя людини, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення.</p>	<p>технології для формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальних умінь і навичок, розвитку фізичних якостей у представників різних груп населення, самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини з урахуванням нори і правил безпеки та охорони праці.</p> <p>ПРН17 – Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності ураховуючи принципи безпеки та норми охорони праці, попереджаючи професійні захворювання.</p>		
---	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		лк	пр	лаб	с.р.		лк	пр	лаб	с.р.
1. Міжнародні норми в галузі охорони праці	16	2	4		10	16	1	0		15
2. Травматизм та професійні захворювання в галузі освіти	26	2	4		20	26	1	2		23
3. Спеціальні розділи охорони праці в галузі освіти	16	2	4		10	16	0	1		15
4. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях	16	2	4		10	16	1	0		15
5. Заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах	16	2	4		10	16	1	1		14
6. ЦЗ в сучасних умовах.	14	2	2		10	14	1	1		12
7. Невідкладна медична допомога при загрозливих для життя станах.	16	2	4		10	16	1	1		14
Усього годин	120	14	26		80	120	6	6		108

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Поняття соціального партнерства в Україні	2	1
2.	Система управління і контролю за станом ОП в закладах освіти	2	1
3	Травматизм та професійні захворювання в галузі освіти	1	0
4.	Спеціальні розділи ОП в галузі освіти	1	1
5.	Заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах	2	1
6.	Цивільних захист в сучасних умовах	2	1
7.	Невідкладна медична допомога при загрозливих для життя станах.	2	1
Усього годин		12	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Міжнародна співпраця України в галузі охорони праці.	4	0
2.	Організація роботи з охорони праці в навчальних закладах і установах	4	2
3.	Розслідування нещасних випадків що сталися з учасниками навчально-виховного процесу	4	1
4.	Розрахунок площ приміщень закладів освіти	4	1
5.	Розрахунок часу евакуації людей із приміщень і будівель	4	0
6.	НС мирного та воєнного часу. Дії населення у разі виникнення НС.	2	1
7.	Методи зупинки кровотеч. Серцево-легенева реанімація.	4	1
Усього годин		26	6

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Аналіз документів (Міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність»; Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності».	10	15
2.	Методи аналізу, прогнозування, профілактики травматизму та професійних захворювань в галузі освіти. Розслідування нещасного випадку на виробництві.	20	23
3.	Аналіз державних будівельних норм (відповідно фаху)	10	15
4.	Розробка інструкції з охорони праці для учнів (здобувачів) та вчителів (викладачів).	10	15
5.	Розробка інструкції з пожежної безпеки для приміщення – відповідно до фаху (класна кімната, лабораторія, кабінет інформатики лінгафонний кабінет і т. ін.)	10	14
6.	Зброя масового знищення. Засоби індивідуального захисту.	10	12
7.	Особливо небезпечні інфекції як біологічна зброя.	10	14
Усього годин		80	108

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного здійснюється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття, за знання теоретичних основ проблеми, порушеної

в завданні;

- у процесі виконання ситуаційних вправ і вирішення задач – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за володіння формулами й математичними методами, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в процесі захисту практичних робіт здійснюється за правильні відповіді на всі контрольні питання та правильні хід і результати розрахунків у розрахункових роботах.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час контрольного заходу здійснюється за правильні відповіді на питання.

Оцінювання конспектів та презентацій за визначеними темами самостійної роботи здійснюється відповідно до таких критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);
- за наявність змістовних висновків;
- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

- за неповну/неправильну відповідь;
- за недостовірність поданої інформації;
- за недостатнє розкриття теми;
- за відсутність посилань на літературні джерела.

Розподіл балів, що можуть здобути студенти за темами та за формами навчальних занять.

Денна форма навчання

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	max	min	max	min	max	min
T1	1	0	6	4	8	5
T2	1	0	6	4	8	5
T3	1	0	6	4	8	5
T4	1	0	6	4	8	5
T5	1	0	6	4	8	4
T6	1	0	7	5	4	2
T7	1	0	7	5	5	3
Разом	7	0	44	30	49	30

Заочна форма навчання

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	max	min	max	min	max	min
T1			6	4	9	5
T2			6	4	9	5
T3			6	4	9	5
T4			6	4	9	5
T5			6	4	9	5
T6			8	5	4	2
T7			8	5	5	3
Разом			46	30	54	30

Залік

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. У разі проведення навчання у дистанційній формі залік виставляється за результатами підсумкового тестування, розміщеного на ресурсі Moodle.

На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час практичних занять та за виконану самостійну роботу.

Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

На оцінку «**зараховано**» (60-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

Оцінка «**не зараховано**» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини

в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою
	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	зараховано
89 – 75 балів	
60 – 74 балів	
26 – 59 балів	не зараховано
0 – 25 балів	

5. Рекомендована література (основна)

Основні законодавчі та нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про охорону праці»
2. Кодекс законів про працю України
3. Закон України «Про освіту»
4. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
5. Закон України «Про пожежну безпеку»
6. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»
7. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»
8. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»
9. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»
10. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»
11. Буров Ю.В., Актуальні питання цивільного захисту на сучасному етапі: навч.метод. посіб. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2018. 95 с.
12. Тарасюк В. С. Матвійчук М. В., Паламар В.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: метод. посіб. Київ: ВСВ «МЕДИЦИНА», (4-е вид., випр) 2017. 528 с.
13. Управління повсякденною діяльністю медичної служби: підруч. для слухачів Укр. військово-мед. акад. / М.І. Бадюк та ін. / за ред. М.І. Бадюка. Київ: Чалчинська Н.В., вид. 2-ге, перероб. і допов. 2020. 507 с.
14. Цивільний захист: підручник /О.І. Запорожець та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2017. - 264 с.

Рекомендована література (допоміжна)

1. Агій Я.Ю. Охорона праці у галузі: навч. пос. / Я.Ю. Агій, І.М. Лях. [Електронний ресурс] – Ужгород: ПП «АУТДОР – ШАРК», 2015. – 200 с. Режим доступу: dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/4478/1/Навчальний%20посібник_Агій_Лях.pdf
2. Буров Ю.В., Яковенко В.Г. Інфекції, які змінили світ: навч. посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 85 с.
3. Бутиріна М.В. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Охорона праці в галузі освіти» для студентів спеціальностей 014 Середня освіта (за спеціалізаціями) та 013 Початкова освіта магістерського рівня вищої освіти / [укладач: Бутиріна М.В.] Слов'янськ, 2019, 79 с.
4. Бутиріна М.В. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укл. Бутиріна М.В., Бондаренко В.І., Фатальчук С.Д. Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2020, 80с.
5. Бутиріна М.В. Методичні рекомендації до виконання самостійних завдань з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укл. Бутиріна М.В., Бондаренко В.І., Фатальчук С.Д. Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2020, 30с.
6. Бутиріна М.В. Охорона праці в галузі: навчальний посібник для студентів педагогічних вищих навчальних закладів / Марина Володимирівна Бутиріна – Слов'янськ, 2014. – 264с.
7. Заїченко В. І. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» [Електронний ресурс] – Харків – ХНУМГ – 2014. Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/35413/1/88JL%20печ.%20%20ОПвГ12%20у%20МО.pdf> (не перевидавалася)
8. Охорона праці у галузі. Навч. посіб. для студентів спеціальностей гуманітарного профілю. / О.Г. Левченко, Д.В. Зеркалов, О.І. Полукаров, А.М. Гусев, О.Ю. Арламов, Г.В. Демчук / За ред. Д. В. Зеркалова. [Електронний ресурс] – К.: «Основа». 2014.–384с. Режим доступу: http://www.zerkalov.kiev.ua/sites/default/files/ohorona_praci_u_galuzi._navchalni_u_posibnik.pdf (не перевидавалася)
9. Управління силами цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: конспект лекцій / Укладачі: В.О. Собина, та ін.. Х.: НУЦЗ України, 2018. 166

6. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій URL: <http://www.mns.gov.ua> (дата звернення: 17.07.2020).

2. Фонд соціального страхування України. URL: <http://www.social.org.ua> (дата звернення: 17.07.2020).
3. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua> (дата звернення: 17.07.2020).
4. Кодекс цивільного захисту України. URL: <http://www.Zakon.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 17.07.2020).
5. Професійна спілка працівників охорони здоров'я України URL: <http://medprof.org.ua/okhorona-praci/dovidnik/> (дата звернення: 15.07.2020).
6. Профспілка працівників освіти і науки України URL: <http://www.pon.org.ua> (дата звернення: 16.07.2020).
7. ЦЗ курс конспект лекцій НТУУ «КПІ». URL: <http://www.zerkalov/Kiev.ua/sites/default/> (дата звернення: 1.07.2020).

7. Посилання на дистанційний курс

Вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в надзвичайних станах» може відбуватися дистанційно або змішано на платформі Moodle ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=18>)